

28.8.2023

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 28.8.2023, § 212

Viite: Lausuntopyyntö

Kiteen kaupungin lausunto Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmasta v. 2024-2033

Kiteellä sijaitsee Puhoksen teollisuusalue, missä on aikanaan ollut huomattavaa puunjalostusteollisuutta, kuten aikanaan pohjoismaiden suurin Puhos Boardin lastulevytehdas ja Stora Enson yksi Suomen suurimmista kuusisahoista. Puhoksen alueella toimii edelleen kansainvälisiä teollisuusyrityksiä: Bakeliten liimatehdas ja Surfactor Finlandin pinnoitetehdas sekä muita raaka- ja energiapuun logistiikan sekä luonnontuotealan yrityksiä, jotka työllistävät toista sataa työntekijää. Puhoksessa on erinomainen logistinen infrastruktuuri (maantiet, terminaalit, kansainvälinen satama, rautatie) ja runsaasti Kiteen kaupungin omistuksessa olevaa tonttimaata teolliselle rakentamiselle.

Kiteen kaupunki hakee teollisia investointeja ja uusia työpaikkoja Puhoksen teollisuusalueelle yhdessä Business Joensuun ja koko Pohjois-Karjalan maakunnan kanssa. Puhoksen alueelle suunnittelee sijoittumista useita kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavaa yrityksiä, jotka tarvitsevat runsaasti energiaa ja entistä tehokkaampia siirtolinjoja. Kaksi yritystä on jo julkistanut suunnitelmansa teollisista investoinneista Puhoksen teollisuusalueelle. Nordic Freeze Dry Oy:n (viljeltyjen ja luonnontuotteiden pakastekuivauslaitos) sekä Hiil Oy:n (jätepuun hiililyttäminen kiertopuuksi) energiaintensiiviset teolliset laitokset ovat investoinneiltaan useita miljoonia euroja (yhteensä noin 15-20 M€). Lisäksi useat yritykset suunnittelevat ns. vihreän siirtymän liiketoimintaa Puhoksen teollisuusalueelle: puuta teollisuuden raaka-aineeksi jalostava yritys, biopolttoaineita tuottava yritys, rakennuslevyä valmistava yritys, data centereitä rakentava yritys sekä elintarvikealan yrityksiä.

Puhoksen teollisuusalueelle ja Kiteelle on suunnitteilla merkittäviä uusiutuvan energian investointeja. Solarigo Oy on rakentamassa vuonna 2024 6 MW:a aurinkovoimaa Puhoksen teollisuusyritysten tarpeisiin. Skarta Energy Oy:llä on suunnitelmat rakentaa Kiteen kaupungin omistamalle Puhos-hallille 5 MW aurinkovoimaa vuosina 2024-2025. Lisäksi yritys suunnittelee toteuttavansa lähivuosina noin 30 MW:n aurinkovoimapuiston Kiteen Tolosenmäkeen Kiteen ampuma-, ilmailu- ja moottoriurheilukeskuksen (Kiteen harraste- ja elämyskeskus AIMO) läheisyyteen.

Kiteen kaupunki on hakenut kesäkuun alussa EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta JTF-rahoitusta Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta Puhoksen bio- ja luonnontuoteterminaalien investointien toteuttamiseen. Puhoksen sataman yhteyteen on rakenteilla 2,5 ha:n puuraaka-aineiden biotermiinali pistoraiteineen ja lisälaivalaitureineen sekä tarvittavine tiestöineen, valaistuksineen ja logistiikan varasto- ja käsittelytiloineen. Kiteen kaupungin omistamaan Puhos-halliin on rakenteilla villien ja viljeltyjen luonnontuotteiden biotermiinali, jossa n. 1 000 m²:n tilat raaka-aineiden vastaanottoon/lähtettämiseen, esikäsitteilyyn, pikapakastukseen ja kylmävarastointiin. Puhoksen infrahankkeen kokonaiskustannukset ovat n. 7,1 M€ ja toteutusajka 2023-2025. Nämä mittavat investoinnit luovat pohjaa uuden vihreän siirtymän liiketoiminnan syntymiselle Puhoksen teollisuusalueelle.

K I T E E

yhteisö, luottamus, palvelut, tulevaisuus

28.8.2023

Kuten viimeaikaiset trendit viittaavat, sähkön käyttö teollisuudessa ja koko yhteiskunnassa lisääntyy. LUT:n keväällä 2022 toteuttamassa Itä- ja Kaakkois-Suomen vetylaaksohanke -tutkimusraportissa todetaan Kiteen alueella olevan ainakin 0,7 TWh:n tuulivoimapotentiaali (valitettavasti tutkaongelma ja puolustusvoimien kielteiset päätökset) sekä samansuuruinen 0,7 TWh:n aurinkovoimapotentiaali pelkästään turvesoilla. Koko Itä- ja Kaakkois-Suomessa LUT:n raportin mukaan tuuli- ja aurinkovoimapotentiaali on useita kymmeniä TWh.

Olemme huolestuneina seuranneet, että Itä-Suomi on jäämässä kokonaan ilman 400 kV:n sähkönsiirtoyhteyttä ja tämän lisäksi Pohjois-Karjala on käytännössä ainut maakunta Suomessa, johon Fingridin suunnitelmassa ei olla osoittamassa kantaverkon vahvistamisen suunnitelmia seuraavan n. kymmenen vuoden aikana. Tällä hetkellä jo yksistään Kiteen Puhoksen alueen sähkönsiirtokapasiteetti rajoittaa suurten investointien sijoittumista alueelle. Investoijat eivät voi investointipäätöksen jälkeen odottaa 8-10 vuotta tarvittavan siirtokapasiteetin rakentamista. Investoinnit suuntautuvat sinne, minne sähkönsiirto on saatavissa investoinnin vaatimassa aikataulussa. Lisäksi Kiteen ja koko maakunnan pelkästään aurinkovoimapuistohankkeet vaativat paljon nykyistä vahvempia sähkönsiirtoyhteyksiä ja olemassa olevan kantaverkon vahvistamista. Siksi vaadimme, että Fingrid käynnistää uuden ”Vaara-linjan”, eli 400 kV:n siirtolinjan Imatralta Kiteen ja Joensuun kautta Sotkamoon, suunnittelun ja lisää suunnitelmaansa Pohjois-Karjalan maakunnan alueen kantaverkon vahvistamisen suunnitelmat.

Kiteellä 28.8.2023

Kiteen kaupunki

Pekka Hirvonen
kaupunginjohtaja

Risto Hiltunen
elinkeinopäällikkö

K I T E E

yhteisö, luottamus, palvelut, tulevaisuus